YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

14 päivänä helmikuuta 2008 *

Asiassa C-244/06,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Landgericht Koblenz (Saksa) on esittänyt 25.4.2006 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 31.5.2006, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Dynamic Medien Vertriebs GmbH

vastaan

Avides Media AG,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Rosas (esittelevä tuomari) sekä tuomarit U. Lõhmus, J. Klučka, A. Ó Caoimh ja P. Lindh,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

julkisasiamies: P. Mengozzi,
kirjaaja: hallintovirkamies J. Swedenborg,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 2.5.2007 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Dynamic Medien Vertriebs GmbH, edustajinaan Rechtsanwalt W. Konrad ja Rechtsanwalt F. Weber,

– Avides Media AG, edustajanaan Rechtsanwalt C. Grau,

– Saksan hallitus, asiamiehinään M. Lumma, C. Blaschke ja C. Schulze-Bahr,

– Irlanti, asiamiehenään D. O'Hagan, avustajanaan P. McGarry, BL,

– Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään V. Jackson, avustajanaan barrister M. Hoskins,

– Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään B. Schima,

kuultuaan julkisasiamiehen 13.9.2007 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee EY 28 ja EY 30 artiklan sekä tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista 8.6.2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/31/EY (direktiivi sähköisestä kaupankäynnistä) (EYVL L 178, s. 1) tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa vastakkain ovat Saksan oikeuden mukaan perustetut yhtiöt Dynamic Medien Vertriebs GmbH (jäljempänä Dynamic Medien) ja Avides Media AG (jäljempänä Avides Media) ja jossa on kyse siitä, että viimeksi mainittu myy Internetin välityksellä postimyyntinä Saksassa Yhdistyneestä kuningaskunnasta peräisin olevia kuvatallenteita, joita ylin alueellinen viranomainen tai valtakunnallinen vapaaehtoinen itsesääntelyelin ei ole alaikäisten suojelemiseksi tarkastanut ja luokitellut ja joissa ei ole mainitun viranomaisen tai elimen mainintaa niiden alimmasta sallitusta katseluiästä.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön säännöstö

3 Direktiivin 2000/31 1 artiklan 1 kohdan mukaan direktiivin tavoitteena on edistää sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa varmistamalla tietoyhteiskunnan palvelujen vapaa liikkuvuus jäsenvaltioiden välillä.

4 Mainitun direktiivin 2 artiklan h alakohdassa määritellään käsite ”yhteensovitettu ala” siten, että sillä tarkoitetaan ”jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmissä asetettuja, tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoajiin tai tietoyhteiskunnan palveluihin sovellettavia vaatimuksia riippumatta siitä, ovatko vaatimukset yleisluonteisia vai erityisesti tähän tarkoitukseen suunnattuja”.

5 Samaisen 2 artiklan h alakohdan ii alakohdassa täsmennetään, että yhteensovitettu ala ei kata muun muassa tavaroihin sinänsä sovellettavia vaatimuksia eikä tavarantoimituksiin sovellettavia vaatimuksia. Tavaroita koskevien vaatimusten osalta direktiivin 2000/31 johdanto-osan 21 perustelukappaleessa mainitaan turvallisuusnormit, merkintävelvoitteet ja vastuu tavaroista.

6 Saman direktiivin 3 artiklan 2 kohdassa säädetään, että jäsenvaltiot eivät voi yhteensovitettuun alaan liittyvien syiden vuoksi rajoittaa toisesta jäsenvaltiosta peräisin olevien tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamisen vapautta. Kyseisen 3 artiklan 4 kohdassa säädetään kuitenkin, että jäsenvaltiot voivat eräin edellytyksin toteuttaa tietyn tietoyhteiskunnan palvelun osalta toimenpiteitä, jotka ovat tarpeellisia

sellaisten syiden johdosta, kuten yleinen järjestys – erityisesti alaikäisten suojelu – ja kansanterveyden ja kuluttajien suojelu.

7 Kuluttajansuojasta etäsopimuksissa 20.5.1997 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/7/EY (EYVL L 144, s. 19) tavoitteena on sen 1 artiklan mukaan lähentää niitä jäsenvaltioiden säännöksiä, joita sovelletaan kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välisiin tällaisiin sopimuksiin.

Kansallinen säännöstö

8 Alaikäisten suojelusta 23.7.2002 annetun lain (Jugendschutzgesetz, BGBl. 2002 I, s. 2730) 1 §:n 4 momentissa määritellään postimyynti siten, että sillä tarkoitetaan ”kaikkia vastikkeellisia liiketoimia, joissa tavara tilataan ja lähetetään postitse tai sähköisesti ilman tavaran toimittajan ja tilaajan välistä henkilökohtaista kanssakäymistä tai ilman, että teknisin tai muunlaisin keinoin taataan, ettei tavaraa lähetetä lapsille tai nuorille”.

9 Alaikäisten suojelusta annetun lain 12 §:n 1 momentissa säädetään, että valmiiksi nauhoitettuja videokasetteja ja muita toistettavissa olevia tallenteita, jotka sisältävät elokuvia tai pelejä niiden esittämiseksi tai pelaamiseksi näytöllä, (kuvatallenteet) voidaan tarjota julkisesti lapsille tai nuorille ainoastaan edellyttäen, että osavaltion ylin viranomainen tai vapaaehtoinen itsesääntelyelin on ne kyseisen lain 14 §:n 6 momentin mukaisessa menettelyssä sallinut heidän ikäryhmälleen ja tätä varten

merkinnyt tai että kysymys on tiedotus-, kasvatus- tai opetusohjelmasta, jonka myyjä on merkinnyt ”tiedotusohjelmaksi” tai ”opetusohjelmaksi”.

10 Saman 12 §:n 3 momentissa säädetään, että ”kuvatallenteita, joita ei ole merkitty tai jotka on merkitty 14 §:n 2 momentin mukaisesti ’alaikäisiltä kielletyiksi’ osavaltion ylimmän viranomaisen tai vapaaehtoisen itsesääntelyelimen toimesta 14 §:n 6 momentin mukaisessa menettelyssä taikka niiden myyjän toimesta 14 §:n 7 momentin mukaisesti, ei saa

1) tarjota, luovuttaa tai muulla tavalla saattaa lapsen tai nuoren saataville,

2) tarjota tai luovuttaa vähittäiskaupassa, joka tapahtuu elinkeinonharjoittajan toimitilojen ulkopuolella, myyntikojuissa tai muissa sellaisissa myyntipisteissä, joihin asiakkaat eivät normaalisti astu sisään, taikka postimyynnissä”.

Pääasian oikeudenkäynti ja ennakkoratkaisukysymykset

11 Avides Media myy kuva- ja äänitallenteita postimyyntinä omalla Internet-sivustollaan ja eräässä verkkokauppapaikassa.

12 Pääasian oikeudenkäynnissä on kyse siitä, että kyseinen yhtiö toi Yhdistyneestä kuningaskunnasta Saksaan japanilaisia, ”animeksi” kutsuttuja piirroselokuvia DVD:lle ja videokaseteille tallennettuina. Ennen tuontia British Board of Film Classification (brittiläinen elokuvien tarkastuselin, jäljempänä BBFC) tarkasti kyseiset elokuvat. BBFC tarkasti Yhdistyneessä kuningaskunnassa voimassa olevien alaikäisten suojelua koskevien säännösten mukaisesti, mikä on kyseisten kuvatallenteiden kohdeyleisö, ja luokitteli ne luokkaan ”kielletty alle 15-vuotiailta”. Näissä kuvatallenteissa on BBFC:n tarra, jossa ilmoitetaan, että niitä voivat katsella vähintään 15-vuotiaat nuoret.

13 Dynamic Medien, joka on Avides Median kilpailija, pani Landgericht Koblenzissa vireille turvaamistoimia koskevan menettelyn, jossa vaadittiin kyseistä tuomioistuinta kieltämään Avides Mediaa myymästä postimyynnissä tällaisia kuvatallenteita. Dynamic Medienin mukaan alaikäisten suojelusta annetussa laissa kielletään sellaisten kuvatallenteiden postimyynti, joita ei ole tarkastettu Saksassa kyseisen lain mukaisesti ja joissa ei ole ylimmän alueellisen viranomaisen tai valtakunnallisen vapaaehtoisen itsesääntelyelimen (jäljempänä toimivaltainen viranomainen) luokituspäätökseen perustuvaa mainintaa niiden alimmasta sallitusta katseluiästä.

14 Edellä mainittu tuomioistuin katsoi 8.6.2004 tekemässään päätöksessä, että sellaisten kuvatallenteiden myyminen postimyynnissä, joissa on merkintä ainoastaan BBFC:n asettamasta alaikärajasta, on alaikäisten suojelusta annetun lain vastaista ja kilpailua vääristävää toimintaa. Turvaamistoimiasian ratkaissut Oberlandesgericht Koblenz vahvisti tämän päätöksen 21.12.2004.

15 Pohdittuaan alaikäisten suojelusta annetussa laissa olevan kiellon yhteensoveltuvuutta sekä EY 28 artiklan määräysten että direktiivin 2000/31 säännösten kanssa Landgericht Koblenz, jonka ratkaistavana pääasian asiakysymystä koskeva oikeudenkäynti on, päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”[1] Onko Saksan lainsäädäntöön sisältyvä säännös, jossa kielletään sellaisten kuvatallenteiden (DVD:t, videokasetit) postimyynti, joissa ei ole merkintää siitä, että niiden soveltuvuus alaikäisille on tarkastettu Saksassa, ristiriidassa EY 28 artiklassa tarkoitetun tavaroiden vapaan liikkuvuuden periaatteen kanssa?

[2] Erityisesti: Onko tällaisten kuvatallenteiden postimyyntikielto EY 28 artiklassa tarkoitettu vaikutukseltaan vastaava toimenpide?

[3] Jos tähän kysymykseen vastataan myöntävästi: Voidaanko tällainen kielto oikeuttaa EY 30 artiklan perusteella ja direktiivi [2000/31] huomioon ottaen myös siinä tapauksessa, että kuvatallenteen soveltuvuus alaikäisille on tarkastettu toisessa – – jäsenvaltiossa ja siinä on tätä vastaava merkintä, vai onko tällainen toisen – – jäsenvaltion suorittama tarkastus tässä määräyksessä tarkoitettu vähemmän rajoittava toimenpide?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Alustavat huomautukset

16 Näillä kysymyksillään, joita on syytä tarkastella yhdessä, kansallinen tuomioistuin tiedustelee, onko tavaroiden vapaan liikkuvuuden periaate, sellaisena kuin sitä tarkoitetaan EY 28–EY 30 artiklassa, viimeksi mainittu mahdollisesti luettuna yhdessä direktiivin 2000/31 säännösten kanssa, esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jossa kielletään sellaisten kuvatallenteiden

myynti ja luovuttaminen postimyynnissä, joita toimivaltainen viranomainen ei ole alaikäisten suojelemiseksi tarkastanut ja luokitellut ja joissa ei ole kyseisen viranomaisen mainintaa niiden alimmasta sallitusta katseluiästä.

17 Ennakkoratkaisupyynnön taustana olevan kansallisen lainsäädännön osalta Saksan hallitus väittää, että tarkastamattomien kuvatallenteiden postimyyntikielto ei ole ehdoton. Todellisuudessa tällainen myyntitapa on kansallisen oikeuden mukainen, kun on taattu, että tilauksen on tehnyt aikuinen ja että kyseessä olevan tuotteen toimittaminen lapsille tai nuorille estetään tehokkaasti.

18 Tässä yhteydessä nousee esiin kysymys kansallisessa oikeusjärjestyksessä postimyynnille annetun käsitteen määrittelemisestä. Asiakirja-aineistosta ilmenee, että alaikäisten suojelusta annetun lain 1 §:n 4 momentissa määritellään tämä käsite siten, että sillä tarkoitetaan ”kaikkia vastikkeellisia liiketoimia, joissa tavara tilataan ja lähetetään postitse tai sähköisesti ilman tavaran toimittajan ja tilaajan välistä henkilökohtaista kanssakäymistä tai ilman, että teknisin tai muunlaisin keinoin taataan, ettei tavaraa lähetetä lapsille tai nuorille”.

19 Yhteisöjen tuomioistuimen tehtävänä ennakkoratkaisumenettelyssä ei kuitenkaan ole lausua kansallisten säännösten tulkinnasta eikä antaa ratkaisua siitä, onko kansallinen tuomioistuin tulkinnut näitä säännöksiä oikein (ks. vastaavasti asia C-58/98, Corsten, tuomio 3.10.2000, Kok. 2000, s. I-7919, 24 kohta). Yhteisöjen tuomioistuimen tehtävänä on yhteisöjen tuomioistuinten ja kansallisten tuomioistuinten välisen toimivallanjaon mukaisesti ottaa huomioon ennakkoratkaisukysymykseen liittyvät tosiasiat ja oikeudelliset seikat sellaisina kuin ne on ennakkoratkaisupyynnössä esitetty (ks. asia C-475/99, Ambulanz Glöckner, tuomio 25.10.2001, Kok. 2001, s. I-8089, 10 kohta; asia C-136/03, Dörr ja Ünal, tuomio 2.6.2005, Kok. 2005, s. I-4759, 46 kohta ja asia C-419/04, Conseil général de la Vienne, tuomio 22.6.2006, Kok. 2006, s. I-5645, 24 kohta).

20 Tässä tilanteessa ennakkoratkaisukysymyksiin on vastattava pitäen lähtökohtana kansallisen tuomioistuimen tavoin sitä, että pääasiassa kyseessä olevassa lainsäädännössä kielletään täysin sellaisten kuvatallenteiden postimyynti, joita toimivaltainen viranomainen ei ole alaikäisten suojelemiseksi tarkastanut ja luokitellut ja joissa ei ole kyseisen viranomaisen mainintaa niiden alimmasta sallitusta katseluiästä.

21 Lisäksi on todettava, että asiakirja-aineistosta ilmenevien seikkojen valossa on selvää, että pääasiassa kyseessä olevaa lainsäädäntöä ei sovelleta ainoastaan Saksan liittotasavallan alueelle sijoittautuneisiin myyjiin vaan myös myyjiin, joiden kotipaikka sijaitsee muissa jäsenvaltioissa.

22 Niiden yhteisön oikeuden säännösten osalta, joita voidaan soveltaa pääasian oikeudenkäynnissä kyseessä olevan kaltaisiin olosuhteisiin, on todettava, että eräät kuvatallenteiden postimyyntiin liittyvät tekijät voivat mahdollisesti kuulua direktiivin 2000/31 soveltamisalaan. Kuten mainitun direktiivin 2 artiklan h alakohdan ii alakohdasta kuitenkin ilmenee, direktiiviä ei sovelleta tavaroihin sinänsä sovellettaviin vaatimuksiin. Tilanne on samoin direktiivin 97/7 osalta.

23 Koska kansallisia säännöksiä, jotka koskevat alaikäisten suojelua myytäessä tavaroita postimyynnissä, ei ole yhdenmukaistettu yhteisön tasolla, pääasiassa kyseessä olevaa säännöstöä on arvioitava EY 28 ja EY 30 artiklan valossa.

Tavaroiden vapaan liikkuvuuden rajoituksen olemassaolo

24 Avides Media, Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ja Euroopan yhteisöjen komissio katsovat, että pääasiassa kyseessä oleva lainsäädäntö muodostaa EY 28 artiklassa lähtökohtaisesti kielletyn määrällisiä rajoituksia vaikutukseltaan vastaavan toimenpiteen. Kahden viimeksi mainitun mukaan kyseessä oleva järjestelmä on kuitenkin perusteltu alaikäisten suojeluun liittyvistä syistä.

25 Dynamic Medien, Saksan hallitus ja Irlanti väittävät, että pääasiassa esillä olevassa lainsäädännössä on kyse yhdistetyissä asioissa C-267/91 ja C-268/91, Keck ja Mithouard, 24.11.1993 annetussa tuomiossa (Kok. 1993, s. I-6097, Kok. Ep. XIV, s. I-477) tarkoitetuista myyntijärjestelyistä. Koska lainsäädäntöä sovelletaan erotuksetta kotimaisiin tuotteisiin ja tuontituotteisiin ja koska sillä on oikeudellisesti ja tosiasiallisesti sama vaikutus näihin kumpaankin tuoteryhmään kuuluvien tuotteiden markkinointiin, se ei kuulu EY 28 artiklassa määrätyn kiellon piiriin.

26 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kaikkia kauppaa koskevia jäsenvaltioiden säädöksiä, jotka voivat tosiasiallisesti tai mahdollisesti rajoittaa yhteisön sisäistä kauppaa suoraan tai välillisesti, on pidettävä määrällisiä rajoituksia vaikutukseltaan vastaavina toimenpiteinä ja täten EY 28 artiklan vastaisina (ks. mm. asia 8/74, Dassonville, tuomio 11.7.1974, Kok. 1974, s. 837, Kok. Ep. II, s. 349, 5 kohta; asia C-420/01, komissio v. Italia, tuomio 19.6.2003, Kok. 2003, s. I-6445, 25 kohta ja asia C-143/06, Ludwigs-Apotheke, tuomio 8.11.2007, Kok. 2007, s. I-9623, 25 kohta).

27 Vaikka toimenpiteen tarkoituksena ei olisikaan säännellä jäsenvaltioiden välistä tavarakauppaa, ratkaisevaa on sen tosiasiallinen tai mahdollinen vaikutus yhteisön sisäiseen kauppaan. Tämän perusteen nojalla on todettava, että jos jäsenvaltioiden lainsäädäntöä ei ole yhdenmukaistettu, vaikutukseltaan vastaavina toimenpiteinä on pidettävä tavaroiden vapaan liikkuvuuden rajoituksia, jotka aiheutuvat siitä, että

toisista jäsenvaltioista tuotavien ja niissä laillisesti valmistettavien ja kaupan pidettävien tavaroiden on täytettävä toisen jäsenvaltion lainsäädännössä asetetut edellytykset (jotka koskevat esimerkiksi tavaroiden nimitystä, muotoa, kokoa, painoa, koostumusta, ulkoasua, merkintöjä tai pakkausta), ja tällaiset toimenpiteet ovat kiellettyjä, vaikka niitä sovelletaan erotuksetta kaikkiin tavaroihin, jos nämä toimenpiteet eivät ole perusteltuja sellaisen yleistä etua koskevan tavoitteen vuoksi, jolle on annettava etusija tavaroiden vapaaseen liikkuvuuteen nähden (ks. vastaavasti asia 120/78, Rewe-Zentral, ns. Cassis de Dijon -tapaus, tuomio 20.2.1979, Kok. 1979, s. 649, Kok. Ep. IV, s. 403, 6, 14 ja 15 kohta; asia C-368/95, Familiapress, tuomio 26.6.1997, Kok. 1997, s. I-3689, 8 kohta ja asia C-322/01, Deutscher Apothekerverband, tuomio 11.12.2003, Kok. 2003, s. I-14887, 67 kohta).

28 Yhteisöjen tuomioistuin on oikeuskäytännössään pitänyt EY 28 artiklassa kiellettyinä vaikutukseltaan vastaavina toimenpiteinä myös kansallisia säännöksiä, joissa toisessa jäsenvaltiossa laillisesti valmistetuilta ja kaupan pidetyiltä tavaroilta edellytetään lisätarkastuksia, mikäli kyse ei ole yhteisön oikeudessa säädetyistä tai siinä hyväksytyistä poikkeuksista (ks. mm. asia C-390/99, Canal Satélite Digital, tuomio 22.1.2002, Kok. 2002, s. I-607, 36 ja 37 kohta ja asia C-14/02, ATRAL, tuomio 8.5.2003, Kok. 2003, s. I-4431, 65 kohta).

29 Sitä vastoin tiettyjä myyntijärjestelyjä rajoittavien tai ne kieltävien kansallisten oikeussääntöjen soveltamisella muista jäsenvaltioista tuotuihin tuotteisiin ei tosiasiallisesti tai mahdollisesti rajoiteta jäsenvaltioiden välistä kauppaa suoraan tai välillisesti edellä mainitussa asiassa Dassonville annetussa tuomiossa tarkoitetulla tavalla, jos niitä sovelletaan kaikkiin jäsenvaltion alueella toimiviin toimijoihin ja jos niillä on oikeudellisesti ja tosiasiallisesti sama vaikutus sekä kotimaisten tuotteiden että muista jäsenvaltioista tuotujen tuotteiden markkinointiin (ks. mm. em. yhdistetyt asiat Keck ja Mithouard, tuomion 16 kohta; asia C-292/92, Hünermund ym., tuomio 15.12.1993, Kok. 1993, s. I-6787, Kok. Ep. XIV, s. I-515, 21 kohta ja asia C-434/04, Ahokainen ja Leppik, tuomio 28.9.2006, Kok. 2006, s. I-9171, 19 kohta). Jos nämä edellytykset täyttyvät, tällaisten säädösten soveltaminen sellaisten toisesta

jäsenvaltiosta tuotujen tuotteiden myyntiin, jotka ovat tämän valtion oikeussäännöjen mukaisia, ei ole omiaan estämään näiden tuotteiden markkinoille pääsyä eikä rajoittamaan sitä enempää kuin kotimaisten tuotteiden markkinoille pääsyä (em. yhdistetyt asiat Keck ja Mithouard, tuomion 17 kohta).

30 Yhteisöjen tuomioistuin on myöhemmin katsonut, että erityisesti tiettyjä myyntitapoja koskevat säännökset ovat edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa Keck ja Mithouard annetussa tuomiossa tarkoitettuja myyntijärjestelyjä koskevia säännöksiä (ks. mm. em. asia Hünermund ym., tuomion 21 ja 22 kohta; asia C-254/98, TK-Heimdienst, tuomio 13.1.2000, Kok. 2000, s. I-151, 24 kohta ja asia C-441/04, A-Punkt Schmuckhandel, tuomio 23.2.2006, Kok. 2006, s. I-2093, 16 kohta).

31 Asiassa C-391/92, komissio vastaan Kreikka, 29.6.1995 annetun tuomion (Kok. 1995, s. I-1621) 15 kohdasta ilmenee, että tämän tuomion 29 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitettujen myyntijärjestelyjen piiriin kuuluu lainsäädäntö, jolla rajoitetaan tuotteiden kaupan pitäminen tiettyihin myyntipaikkoihin ja jonka johdosta taloudellisten toimijoiden kaupallista vapautta rajoitetaan ilman, että lainsäädäntö koskee itse kyseessä olevien tuotteiden ominaispiirteitä. Niinpä, jos kyseessä on vaatimus mukauttaa esillä olevat tuotteet siinä jäsenvaltiossa, jossa tuotteita tarjotaan myytäväksi, voimassa olevien sääntöjen mukaisiksi, kyse ei voi olla tällaisista myyntijärjestelyistä (ks. em. asia Canal Satélite Digital, tuomion 30 kohta). Tilanne on näin muun muassa silloin, kun kyse on vaatimuksesta muuttaa tuontituotteiden pakkausmerkintöjä (ks. mm. asia C-33/97, Colim, tuomio 3.6.1999, Kok. 1999, s. I-3175, 37 kohta ja asia C-416/00, Morellato, tuomio 18.9.2003, Kok. 2003, s. I-9343, 29 ja 30 kohta).

32 Nyt esillä olevassa asiassa on todettava, että pääasiassa kyseessä olevassa kansallisessa lainsäädännössä ei ole kyse edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa Keck ja Mithouard annetusta tuomiosta alkunsa saaneessa oikeuskäytännössä tarkoitetuista myyntijärjestelyistä.

33 Tässä lainsäädännössä ei nimittäin kielletä kuvatallenteiden postimyyntiä. Siinä säädetään, että jotta kuvatallenteiden myynti tällä tavoin olisi sallittua, kyseisten tallenteiden on käytävä läpi kansallinen tarkastus- ja luokittelumenettely alaikäisten suojelemiseksi, ja näin on riippumatta siitä, onko vastaavanlainen menettely jo toteutettu jäsenvaltiossa, josta kyseiset kuvatallenteet on viety. Lisäksi mainitussa lainsäädännössä asetetaan kuvatallenteille edellytys, joka niiden on täytettävä, eli merkintää koskeva edellytys.

34 On todettava, että tällainen lainsäädäntö on omiaan tekemään muista jäsenvaltioista kuin Saksan liittotasavallasta peräisin olevien kuvatallenteiden maahantuonnin vaikeammaksi ja kalliimmaksi ja näin sillä voidaan saada eräät toimijat luopumaan tällaisten kuvatallenteiden kaupan pitämisestä viimeksi mainitussa jäsenvaltiossa.

35 Edellä esitetyillä perusteilla pääasiassa kyseessä oleva lainsäädäntö muodostaa EY 28 artiklassa tarkoitetun määrällisiä rajoituksia vaikutukseltaan vastaavan toimenpiteen, joka on lähtökohtaisesti ristiriidassa kyseiseen artiklaan perustuvien velvoitteiden kanssa, ellei sitä voida objektiivisesti perustella.

Lainsäädännön mahdollinen oikeuttaminen

36 Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ja komissio katsovat, että pääasiassa kyseessä oleva lainsäädäntö on perusteltu sikäli kuin sillä pyritään suojelemaan alaikäisiä. Tämä päämäärä liittyy erityisesti julkiseen moraaliin ja yleiseen järjestykseen, jotka ovat EY 30 artiklassa tunnustettuja oikeuttamisperusteita. Lisäksi direktiiveissä 97/7 ja 2000/31 sallitaan nimenomaisesti rajoitusten asettaminen yleisen edun nimissä.

37 Dynamic Medien, Saksan hallitus ja Irlanti yhtyvät tähän kantaan siinä tilanteessa, että asiassa katsotaan, että mainittu lainsäädäntö ei jää EY 28 artiklassa määrätyn kiellon ulkopuolelle. Saksan hallitus väittää, että lainsäädännöllä tavoitellaan yleiseen järjestykseen liittyviä tavoitteita ja että sillä voidaan varmistaa se, että nuoret voivat kehittää vastuuntuntoaan ja sosiaalisuuttaan. Lisäksi alaikäisten suojelu on tavoite, joka on läheisessä yhteydessä ihmisarvon kunnioittamisen takaamisen kanssa. Irlanti vetoaa myös edellä mainitussa Cassis de Dijon -tapauksessa tunnustettuun kuluttajien suojelua koskevaan pakottavaan vaatimukseen.

38 Avides Media katsoo, että pääasiassa kyseessä oleva lainsäädäntö on suhteeton, koska sen johdosta sellaisten kuvatallenteiden, joissa ei ole mainitussa lainsäädännössä säädettyä merkintää, postimyynti on järjestelmällisesti kiellettyä riippumatta siitä, onko kyseiset kuvatallenteet tarkastettu toisessa jäsenvaltiossa alaikäisten suojelemiseksi. Saksan lainsäädännössä ei myöskään säädetä yksinkertaistetusta menettelystä siinä tilanteessa, että tällainen tarkastus on tosiasiassa suoritettu.

39 Tältä osin on muistutettava, että lasten oikeuksien suojelu on tunnustettu useissa kansainvälisissä asiakirjoissa, joiden syntyyn jäsenvaltiot ovat vaikuttaneet tai joihin ne ovat liittyneet, kuten Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen 19.12.1966 hyväksymässä ja 23.3.1976 voimaan tulleessa kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevassa kansainvälisessä yleissopimuksessa ja mainitun yleiskokouksen 20.11.1989 hyväksymässä ja 2.9.1990 voimaan tulleessa lapsen oikeuksia koskevassa yleissopimuksessa. Yhteisöjen tuomioistuimella on jo ollut tilaisuus todeta, että nämä kansainväliset asiakirjat kuuluvat niihin ihmisoikeuksien suojaamista koskeviin kansainvälisiin asiakirjoihin, jotka yhteisöjen tuomioistuin ottaa huomioon soveltaessaan yhteisön oikeuden yleisiä periaatteita (ks. mm. asia C-540/03, parlamentti v. neuvosto, tuomio 27.6.2006, Kok. 2006, s. I-5769, 37 kohta).

40 Tässä yhteydessä on todettava, että lapsen oikeuksia koskevan yleissopimuksen 17 artiklan mukaan sopimusvaltiot tunnustavat joukkotiedotusvälineiden tärkeän tehtävän ja takaavat, että lapsi saa tietoa monenlaisista kansallisista ja kansainvälisistä

lähteistä, erityisesti niistä, joiden toiminta tähtää hänen sosiaalisen, hengellisen ja moraalisen hyvinvointinsa sekä ruumiillisen terveytensä ja mielenterveytensä edistämiseen. Saman artiklan e kohdassa täsmennetään, että sopimusvaltiot rohkaisevat kehittämään asianmukaisia ohjelmia lasten suojelemiseksi heidän hyvinvoinnilleen vahingolliselta tiedolta ja aineistolta.

41 Lasten suojeleminen on vahvistettu myös Euroopan unionin puitteissa laadituissa asiakirjoissa, kuten Nizzassa 7.12.2000 julistetussa Euroopan unionin perusoikeuskirjassa (EYVL C 364, s. 1), jonka 24 artiklan 1 kohdassa määrätään, että lapsella on oikeus hänen hyvinvoinnilleen välttämättömään suojeluun ja huolenpitoon (ks. vastaavasti em. asia parlamentti ja neuvosto, tuomion 58 kohta). Lisäksi jäsenvaltioilla oleva oikeus toteuttaa toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen alaikäisten suojeluun liittyvistä syistä, tunnustetaan eräissä yhteisön oikeuden asiakirjoissa, kuten direktiivissä 2000/31.

42 Vaikka lastensuojelu on oikeutettu intressi, jonka vuoksi tavaroiden vapaan liikkuvuuden kaltaisten EY:n perustamissopimuksessa taattujen perusvapauksien rajoittaminen voi olla perusteltua (ks. analogisesti asia C-112/00, Schmidberger, tuomio 12.6.2003, Kok. 2003, s. I-5659, 74 kohta), tällaiset rajoitukset voivat kuitenkin olla oikeutettuja ainoastaan, jos ne ovat omiaan takaamaan niillä tavoitellun päämäärän toteutumisen ja jos niillä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän päämäärän saavuttamiseksi (ks. vastaavasti asia C-36/02, Omega, tuomio 14.10.2004, Kok. 2004, s. I-9609, 36 kohta ja asia C-438/05, International Transport Workers' Federation ja Suomen Merimies-Unioni, tuomio 11.12.2007, Kok. 2007, s. I-10779, 75 kohta).

43 Ennakkoratkaisupäätöksestä ilmenee, että pääasiassa kyseessä olevalla kansallisella lainsäädännöllä pyritään suojelemaan lapsia heidän hyvinvoinnilleen vahingollisilta tiedoilta ja aineistoilta.

44 Tältä osin on huomautettava, että tämän tuomion 39–42 kohdassa tarkoitettujen rajoittavien toimenpiteiden, joista tietyn jäsenvaltion viranomaiset ovat määränneet lasten oikeuksien suojelemiseksi, ei ole välttämättä vastattava kaikkien jäsenvaltioiden yhteistä käsitystä tämän suojelun tasosta ja toteutustavoista (ks. analogisesti em. asia Omega, tuomion 37 kohta). Koska mainittu käsitys voi vaihdella jäsenvaltioittain erityisesti niissä vallitsevien moraali- tai kulttuurikäsitysten mukaisesti, jäsenvaltioille on syytä myöntää kiistaton harkintavalta asiassa.

45 Vaikka yhteisön yhdenmukaistamistoimien puuttuessa jäsenvaltioiden tehtävänä onkin arvioida se taso, jonka mukaisesti ne aikovat varmistaa kyseessä olevan intressin suojelun, tätä harkintavaltaa käytettäessä on noudatettava yhteisön oikeudesta aiheutuvia velvoitteita.

46 Vaikka pääasiassa kyseessä oleva säännöstö vastaa sitä lasten suojelun tasoa, jonka Saksan lainsäätäjä on tarkoittanut turvata Saksan liittotasavallan alueella, mainitulla säännöstöllä toteutettujen keinojen on tämän lisäksi oltava omiaan takaamaan kyseisen päämäärän toteutuminen ja niillä ei saa ylittää sitä, mikä on tarpeen tämän päämäärän saavuttamiseksi.

47 Asiassa ei ole epäilystä siitä, etteikö kielto myydä ja luovuttaa postimyynnissä sellaisia kuvatallenteita, joita toimivaltainen viranomainen ei ole alaikäisten suojelemiseksi tarkastanut ja luokitellut ja joissa ei ole kyseisen viranomaisen merkintää niiden alimmasta sallitusta katseluiästä, ole toimenpide, joka on omiaan suojelemaan lapsia heidän hyvinvoinnilleen vahingollisilta tiedoilta ja aineistoilta.

48 Esillä olevan kiellon aineellisen ulottuvuuden osalta on todettava, että alaikäisten suojelusta annetussa laissa ei kielletä tarkastamattomien kuvatallenteiden kaikkia myyntitapoja. Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että tällaisten kuvatallenteiden tuonti ja myynti aikuisille on sallittua sellaisten myyntikanavien välityksellä, joissa tavaran toimittaja ja ostaja ovat henkilökohtaisessa yhteydessä ja jotka mahdollistavat näin ollen sen valvomisen, ettei lapsilla ole pääsyä näihin kuvatallenteisiin. Näiden seikkojen valossa on selvää, ettei pääasiassa esillä olevalla lainsäädännöllä ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseessä olevan jäsenvaltion tavoitteleman päämäärän saavuttamiseksi.

49 Mitä tulee siihen tarkastusmenettelyyn, jonka kansallinen lainsäätäjä on ottanut käyttöön suojellakseen lapsia heidän hyvinvoinnilleen vahingollisilta tiedoilta ja aineistoilta, pelkästään sillä seikalla, että jäsenvaltio on valinnut erilaisia suojelukeinoja kuin jokin toinen jäsenvaltio, ei voi olla merkitystä asiassa annettujen kansallisten säännösten oikeasuhteisuuden arvioinnin kannalta. Näitä säännöksiä on arvioitava ainoastaan suhteessa kyseessä olevaan päämäärään ja siihen suojelun tasoon, jonka kyseinen jäsenvaltio haluaa turvata (ks. analogisesti asia C-124/97, Läärä ym., tuomio 21.9.1999, Kok. 1999, s. I-6067, 36 kohta ja em. asia Omega, tuomion 38 kohta).

50 Tämän tarkastusmenettelyn on kuitenkin oltava helposti käytettävissä, se on oltava saatettavissa loppuun kohtuullisessa ajassa ja menettelyn johdettua hylkäävään päätökseen tuo hylkäävä päätös on voitava saattaa tuomioistuimen käsiteltäväksi (ks. vastaavasti asia C-344/90, komissio v. Ranska, tuomio 16.7.1992, Kok. 1992, s. I-4719, 9 kohta ja asia C-95/01, Greenham ja Abel, tuomio 5.2.2004, Kok. 2004, s. I-1333, 35 kohta).

51 Nyt esillä olevassa asiassa Saksan hallituksen yhteisöjen tuomioistuimessa esittämistä huomautuksista vaikuttaisi ilmenevän, että pääasiassa kyseessä olevalla lainsäädännöllä luotu kuvatallenteiden tarkastus-, luokittelu- ja merkintäjärjestelmä

täyttää edellisessä kohdassa mainitut edellytykset. Kansallisen tuomioistuimen, jonka ratkaistavana pääasian oikeudenkäynti on ja jonka on kannettava vastuu asiassa annettavasta tuomioistuinratkaisusta, tehtävänä on kuitenkin varmistua siitä, että tilanne todella on näin.

52 Edellä esitetyillä perusteilla esitettyihin kysymyksiin on vastattava, että EY 28 artikla ei ole esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jossa kielletään sellaisten kuvatallenteiden myynti ja luovuttaminen postimyynnissä, joita toimivaltainen viranomainen ei ole alaikäisten suojelemiseksi tarkastanut ja luokitellut ja joissa ei ole kyseisen viranomaisen mainintaa niiden alimmasta sallitusta katseluiästä, paitsi jos ilmenee, ettei tarkastus-, luokittelu- ja merkintäjärjestelmä ole helposti käytettävissä, ettei sitä voida saattaa loppuun kohtuullisessa ajassa tai ettei hylkäävää päätöstä voida saattaa tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Oikeudenkäyntikulut

53 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

EY 28 artikla ei ole esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jossa kielletään sellaisten kuvatallenteiden myynti ja luovuttaminen postimyynnissä, joita ylin alueellinen viranomainen tai valtakunnallinen vapaaehtoinen itsesäätelyelin ei ole alaikäisten suojelemiseksi tarkastanut ja luokitellut ja joissa ei ole kyseisen viranomaisen tai elimen mainintaa niiden alimmasta sallitusta katseluiästä, paitsi jos ilmenee, ettei tarkastus-, luokittelu- ja merkintäjärjestelmä ole helposti käytettävissä, ettei sitä voida saattaa loppuun kohtuullisessa ajassa tai ettei hylkäävää päätöstä voida saattaa tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Allekirjoitukset